

Till Fornbods VSF, styrelsemöte 13 februari 2021. Beslöts lägga ut på hemsidan.

Horns kustväg: kostnader med grusväg jämfört med beläggning

Kostnader för vägunderhåll* 2020:

Hyvling m vattning, maj	35 300
Hyvling, okt	28 606
Grusn, vattn, vält, okt	246 513
<u>Salt, juli, okt</u>	<u>72 563</u>
Summa	382 982

*ej snöpinnar, potthål, röjning, eller provsträcka med Dustex

1 km Dustex med körning från Mönsterås kostade 13 613; priset för bara Dustex är 4 800 per km (exkl moms, mängd 2 kubikmeter). För Dustex på hela sträckan, 8 km, uppskattas kostnaden med körning till 70 000 kr. Med spridning en gång per år är kostnaden jämförbar med saltningen.

Skattning av årligt underhåll 2021-2030, grusväg

Grusning av vägen skedde våren 2015 med 450 ton och hösten 2020 med 1000 ton. Ett drygt femårigt intervall mellan grusningarna är för långt och bidrog säkert till vägen inte höll tillfredsställande standard 2019 och 2020. För en beräkning av kostnaden för grusvägsskötsel antar vi att vägen behöver grusas vart tredje år, och vi räknar med 1000 ton per grusning även om mängden kanske kan reduceras. I oktober 2020 företogs för första gången en vältning av vägen efter hyvling och saltning, och detta gav ett mycket gott resultat. Vältning efter bägge hyvlingarna har därför räknats in i den årliga totalkostnaden för grusvägsskötsel:

235 000

Skattning av årlig kostnad 2021-2030, beläggning

I januari 2021 erhöles offerter från NCC och Svevia. Från Skanska väntas en offert.

Offerterna avser bärlagerjustering på en sträcka av totalt 1 km, på ställen där det behövs för avrinningen. Svevias ursprungliga offert i november 2018 innehöll bärlagerjustering på hela sträckan, men vägingenjören Kronkvist som besiktade vägen i augusti 2020 bedömde det som onödigt. En bestämt krav är dessutom att vägen även i fortsättningen ska följa marken och inte onödigtvis ha en "vägkropp". Beläggningarna söderut från kvarnen vid Kristinelund och Sandvik-Äleklinta är i detta avseende en förebild. Stenmaterialet ska tas från Gillberga stenbrott, vilket förutom att sänka kostnaden ska bidra till att vägen får en färg som liknar den ursprungliga grusvägens.

Bägge offerterna ligger omkring 1 500 000, exklusive moms; offerterna gäller i tre månader och kan därefter justeras bl a med hänsyn till oljepriset. Kostnaden har beräknats på en vägbredd av 3,5 meter. Det är rimligt att på vissa ställen, som i kurvor med skymd sikt, öka bredden till ca 4,2 meter. Om vi därför lägger på 10% för själva beläggningen (ej bärlagerjusteringen) samt 25% moms hamnar vi på en total kostnad på 2 miljoner.

Från Trafikverket är det möjligt att erhålla "särskilt bidrag" med 70% av kostnaden för bärlagerjusteringen, men inte för beläggningen (beroende på klassningen av vägen). Det innebär ett möjligt bidrag på 120 000 kr. Vår kostnad är då 1 880 000.

Föreningens bankmedel är idag (6/2) knappt 440 000. Inom kort väntas statsbidraget (förra året 17/2 fick vi 113 703:-) och då blir tillgångarna ca 550 000. En del kostnader för underhåll och annat kommer vi att ha innan beläggningen (eventuellt) kan utföras. Rimligt är att vi kan betala 400 000 ur bankmedlen. Återstår 1 480 000 att finansiera – 2019 fick vi ett preliminärt lånelöfte för 900 000 på 15 år till 2,3% rörlig ränta. Då utgick vi från att Borgholms kommun skulle vara medfinansier, vilket de emellertid avvisat och vi räknar här med banklån på 1,5 miljoner.

Tabellen visar den årliga kostnaden (i tusental kronor) för amortering plus ränta utifrån två räntescenarier, det ena med en årlig ökning av räntan med en kvarts procent och ett högre alternativ med en halv procents årlig ökning.

År	Lån – amort.	Låne- ränta	Amort +ränta	Låne- ränta	Amort +ränta	Grusväg
2021	1500					235
2022	1400	2,5%	137,5	2,5%	137,5	240
2023	1300	2,75%	138,5	3%	142	244
2024	1200	3%	139	3,5%	145,5	249
2025	1100	3,25%	138,5	4%	148	254
2026	1000	3,5%	138,5	4,5%	149,5	259
2027	900	3,75%	137,5	5%	150	265
2028	800	4%	136	5,5%	149,5	270
2029	700	4,25	134	6%	148	275
2030	600	4,5%	131,5	6,5%	145,5	281
2031	500	4,75%	128,5	7%	142	286
2032	400	5%	125	7,5%	137,5	292
2033	300	5,25%	121	8%	132	298
2034	200	5,5%	116,5	8,5%	125,5	304
2035	100	5,75%	111,5	9%	118	310
2036	0					
Ackumulerat 2035			1 834		1 970,5	3 829
Ackumulerat 2031			1 360		1 457,5	2 625

Kolumnen längst till höger visar kostnaden för fortsatt grusvägsskötsel, under antagandet av en årlig kostnadsökning på 2 procent. Naturligtvis är prognoserna osäkra men bör ändå ge

den rimliga storleksordningen. Mest intressant är den nedersta raden, ackumulerade kostnader efter tio år. Enligt erfarenheten från Hagskogsvägen är det efter tio år som beläggningen behöver ett nytt ytskikt till en kostnad av halva den ursprungliga kostnaden. Med andra ord, om vi lägger 2 miljoner på beläggning 2021 behöver vi 2031 lägga en miljon på underhåll av beläggningen. Det är ungefär 400 000 mer än för den beräknade kostnaden för grusvägsskötsel, en skillnad som täcks med insatsen (förlusten) av egna bankmedel.

En del vill kanske tro att ränteprognoserna ligger för högt, och att beläggningskostnaden därför blir ännu lägre, men det finns goda skäl att tro att perioden med historiskt låga räntor går mot sitt slut. Å andra sidan kan det visa sig att det blir onödigt att lägga på så mycket grus, som vi räknat med, varför kostnaden för grusvägsskötsel blir något lägre än beräknat.

Slutsatsen är att det på sikt inte är några avgörande ekonomiska skillnader mellan grusväg och belagd väg. Dock, vid en beläggning förbrukar vi 400 000 av inestående bankmedel. **Vilken lösning som än väljes kommer Fornbods samfällighetsförening att behöva återinföra en avgift per andel på 200 till 250 kronor, vilket framgår av nedanstående summeringar.**

Fornbods årliga intäkter :

Faktureras för transporterad sten & grus (osäker)	0 – 40 000
Medlemsavgifter, 420 andelar x 200 kr	84 000
Kommunalt bidrag (2020)	25 000
<u>Statligt bidrag (2020)</u>	<u>114 000</u>
Summa	223 000 – 263 000

Fornbods årliga utgifter (avrundat utfall 2019/20)

Extraordinära utgifter som för fartgupp i Byrum ej inräknade.

Omkostnader årsmöte, bokföring, utskick, hemsida mm	22 000
Snöpinnar, potthål, röjning mm	20 000
<u>Arvoden och reseersättningar</u>	<u>24 000</u>
Summa	66 000

Likviditeten 2021/2022 vid beläggning september/oktober 2021:

Tillgängliga bankmedel (efter reservation av 400 000 för beläggning)	ca 150 000
Vägunderhåll vår-sommar, cirka	-80 000
Årliga utgifter enligt ovan cirka	- 66 000

Som synes ganska snävt, även om en del av utgifterna (snöpinnar, arvoden) kan betalas sent på hösten, efter att medlemsavgifterna fyllt på i kassan. Det kommunala bidraget kan förväntas i december 2021 och det statliga i februari 2022, och ekonomin kommer mer i balans.

Fotnot: Fakturerat vägutnyttjande för 2020 är en väntad intäkt under våren, men ännu av okänd storlek. Vid genomgång av banktransaktionerna under 2020 fann jag två oväntade intäkter: dels 5 415 i september från Eon, om vilket det bör finnas något brev; dels 12 131 i oktober från Horn 1:183, som blivit ny medlem och opåkallat inbetalat vad Lantmäteriet räknat fram som inträdesavgift i samfälligheten! Dessa bör återbetalas (och ändrar då ovanstående något).